

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. december 7. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2016. év január hó 8. napján kelt 7.B.1318/2013/52. számú ítéletét II. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottakkal szemben megváltoztatja.

III. r. és IV. r. vádlottak pénzügyi bűncselekményét bűnsegédként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettének [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés], V. r. vádlott pénzügyi bűncselekményét bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés] minősíti.

II. r. vádlott a szabadságvesztés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

II. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottakkal szemben elrendelt vagyonekobzást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét II. r. , III. r., IV. r. és V. r. vádlottakkal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban II. r. vádlottat érintően felmerült 20.370,- (húszezer-háromszázhetven) forint, IV. r. vádlottnál 15.000,- (tizenötezer) forint és V. r. vádlottnál 20.370,- (húszezer-háromszázhetven) forint, összesen 55.740,- (ötvenötezer-hétszáznegyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Főváros Törvényszék 2016. év január hó 8. napján kihirdetett 7.B.1318/2013/52. számú ítéletével I. r. vádlottat folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. tv. 310. § (1) (4) bekezdés) és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk.276.§ bekezdés) miatt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre és 4 év gazdálkodó szervezet általános vezetését vagy felügyeletét ellátó szerv tagsági, illetőleg tisztség ellátása foglalkozástól eltiltásra ítélte, a börtönbüntetés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. II.. r. vádlottat bűnsegédként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. tv. 310. § (1) (4) bekezdés és bűnsegédként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §) miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra és 4 év gazdálkodó szervezet általános vezetését vagy felügyeletét ellátó szerv tagsági, illetőleg tisztség ellátása foglalkozástól eltiltásra ítélte. III. r. és IV. r. vádlottat bűnsegédként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. tv. 310. § (1) (4) bekezdés) és bűnsegédként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás

vétsége (Btk. 276. §) miatt halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra és 4 év gazdálkodó szervezet általános vezetését vagy felügyeletét ellátó szerv tagsági, illetőleg tisztség ellátása foglalkozástól eltiltásra ítélte. a börtönbüntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztve. V. r. vádlottat bűnsegédként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. tv. 310. § (1) (4) bekezdés) és bűnsegédként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §) miatt halmazati büntetésül 9 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra és 4 év gazdálkodó szervezet általános vezetését vagy felügyeletét ellátó szerv tagsági, illetőleg tisztség ellátása foglalkozástól eltiltásra ítélte.

A vádlottakkal szemben továbbá 104.536.000 forint értékben vagyonekbezárt alkalmazott akként, hogy az I. r. vádlottat a teljes összeg, II. r. vádlottat 54.828.000 forint, III. r. vádlottat 21.314.000 forint, IV. r. vádlottat 28.394.000 forint míg V. r. vádlottat 8.391.000 forint erejéig egyetemlegesen terhelte.

Rendelkezett továbbá a felmerült bűnügyi költség megfizetése felől.

Az ítélet ellen az ügyész III. IV. és V. r. vádlott javára a terhükre rótt adócsalás bűncselekményben az enyhébb minősítés érdekében jelentett be fellebbezést. II. r. vádlott és védője az ítélet ellen ok megjelölése nélkül, míg V. r. és védője felmentés illetve enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

Az ítélet I. r. vádlott esetében 2016. év január hó 12. napján jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.309/2016/I. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Kifejtette, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a rendelkezésre álló bizonyítékokat mérlegelve tényről-tényre is helyes következtetést vont le. A tényállást megalapozottnak tartotta, amelyből okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére, III. IV. és V. r. vádlott tekintetében azonban nem a törvénynek megfelelően minősítette a terhükre rótt bűncselekményeket.

Álláspontja szerint az ítéleti tényállásban foglaltaknak megfelelően III. IV. V. r. vádlott terhére fiktív számlák kiállítása és I. r. vádlott részére történő átadása róható a számlákon szereplő ÁFA nagyság erejéig. Olyan bizonyíték ugyanis nem merült fel, mely megalapozná azt a tényt, hogy annak tudatában nyújtottak segítséget, hogy I. r. vádlott 104.536.000 forint tekintetében akar adócsalást elkövetni.

V. r. vádlott terhére továbbá csak egy bevallási időszakra vonatkozó fiktív számlák kiállítása és átadása róható, így cselekményét már a vádirat is tévesen értékelte folytatólagosan elkövetettnek.

Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket helyesen tárta fel, az általa alkalmazott joghátrány neme és mértéke kellően igazodik a bűncselekmények tárgyi súlyához, a bűnösség fokához illetve a bűnösségi körülményekhez.

Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg III. IV. és V. r. vádlott cselekményét minősítse az 1978. évi IV. tv. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének, melyet III. és IV. r. vádlott folytatólagosan követett el, valamint bűnsegédként elkövetett Btk. 276. §-a szerinti magánokirat-hamisítás vétségének, melyet III. és IV. r. vádlott folytatólagosan követett el, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A II. r. vádlott védője a nyilvános ülésen perbeszédében a fellebbezést felmentésért azért tartotta fenn, mert védence részletes vallomást ugyan nem tett de a cselekmény elkövetését tagadta.

Másodlagosan enyhítésre tett indítványt kifejtve, hogy a vádlott egészségi állapotának romlása olyan fokú, hogy nincs börtöntűrő képessége, erre az időmúlásra és a vádlott büntetlen előéletére figyelemmel enyhébb büntetés kiszabását kérte.

A III. r. vádlott védője az ügyészi fellebbezéshez csatlakozott arra hivatkozva, hogy a törvényszék téves álláspontot alakított ki azzal, hogy a részes felelősségét nem a szándék és tudat tartalmához, hanem a tettes által megvalósított cselekményhez kötötte. Az enyhébb minősítésre tekintettel enyhébb büntetés kiszabását kérte.

A IV. r. vádlott védője a nyilvános ülésen csatlakozott az ügyészi fellebbezésben írtakhoz indítványozva, hogy az ítélet tábla ennek megfelelően minősítse a bűncselekményt. Felhívta továbbá a figyelmet az elsőfokú ítéletben szereplő több elírási hibára. Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte enyhítő körülményként védenca orvosi dokumentumokkal igazolt egészségi állapotát mindezek alapján a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

Az V. r. vádlott védője a védenca által is bejelentett felmentésre irányuló fellebbezést azzal tartotta fenn, hogy a vádlott állításával szemben - miszerint a számlák valóságosak azokat elvégzett munkák alapján állították ki - ellentétes bizonyíték nem áll rendelkezésre.

A minősítés tekintetében csatlakozott az ügyészi indítványhoz azzal, hogy erre és az elsőfokú bíróság által enyhítő körülményeknél nem értékelt vádlotti betegségre figyelemmel a fő és mellékbüntetés enyhítését látja indokoltnak.

A minősítés tekintetében előterjesztett fellebbezések alaposak.

A Fővárosi Ítélet tábla a kétoldali perorvoslatok alapján eljárva a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 341. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált II. III. IV. és V. r. vádlottak tekintetében. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárásában a perrendi szabályokat megtartotta. Valamennyi olyan bizonyítékot értékelési körbe vont, amely a tényállás megállapítása szempontjából szükséges volt.

A bizonyítékokat egyenként és összességében mérlegelte.

Az I. II. III. és IV. r. vádlott nyilatkozatával szemben V. r. vádlott nyomozati szakban tett vallomására valamint a vádlottak által képviselt cégek működésére, a számlák kiállításának körülményeire vonatkozó bizonyítékok alapján helyesen jutott arra következtetésre, hogy a II. r. III. r. IV. r. és V. r. vádlott által kiállított számla mögött tényleges gazdasági tevékenység nem volt.

A Fővárosi Törvényszék indokolási kötelezettségét teljes körűen teljesítette, amellyel a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság a védői bizonyítási indítvány elutasításának is törvényes, megfelelő terjedelmű indokát adta.

A törvényszék által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, az csupán néhány ponton szorul elírás folytán az iratok alapján javításra.

A tényállás 1. oldal 2. bekezdésétől a 12. oldal 1. bekezdéséig a táblázatok felett feltüntetett évszámok tekintetében elírás történt a 2015. II. negyedév; 2016. II. negyedév és 2015. I. negyedév helyett a helyes évszám 2005. és 2006.

A tényállás 11. oldal 4. bekezdésében tévesen került feltüntetésre III. r. vádlott neve, nevet így az ítélet tábla névre javítja.

Ugyanazon bekezdésben 28.394.000 forint áfa tartalmú számlát 28.394.813 forint összegre javítja.

Az így pontosított tényállás képezte a Be. 352. § (2) bekezdés szerint a felülbírálat alapját, a másodfokú eljárásban a megalapozott tényálláshoz kötöttség és a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma folytán eltérő tényállás megállapítására lehetőség nem volt erre tekintettel a felmentésre irányuló védelmi fellebbezések eredményre nem vezettek.

Az ítélőtábla osztotta a törvényszék álláspontját, - miszerint a elbíráláskori büntetőtörvény alkalmazására figyelemmel az üzletszerűsége, mint új minősítő körülményre - nem jelentene kedvezőbb elbírálást az elkövetőre nézve (BH 2015.59.) ezért az elkövetéskori 1978. évi IV. tv. alkalmazása indokolt.

Az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, a cselekmények minősítésére azonban III. IV. és V. r. vádlottak tekintetében az adócsalást illetően nem felel meg az anyagi jogszabály rendelkezéseinek és részességet illetően kifejtett jogi indokolás is téves.

A bűnsegéd az elkövető részére a bűncselekmény végrehajtásakor szándékosan segítséget nyújt, ami az elkövetési magatartás szerint lehet fizikai vagy pszichikai ráhatás. Fizikai bűnsegély minden olyan nem törvényi tényállásban meghatározott segítségnyújtás, mely előmozdítója a tettesi alapcselekmény végrehajtásnak, a pszichikai bűnsegély pedig a tettes pszichikumára hatva szándékerősítő magatartást jelent.

A bűnsegéd szándéka egyenes és eshetőleges is lehet, a tettel szándékegységben jár el, tudatának át kell fognia azt a szándékos bűncselekményt, amiben segítséget kíván nyújtani. A részes is csak azért felel amit szándéka átfogott, másrészt csak a tettes által ténylegesen megvalósított cselekmény miatt vonható felelősségre. (BH.1998/110.)

A részesi szándék nem feltételez előzetes megállapodást, a részesnek a becsatlakozás idején is lehetősége van behatárolni a szándék tartalmát, önmaga és a tettes felé, ha azonban ezt nem teszi, tehát a véghezvitel terjedelmét - a külvilágban érzékelhetően - nem korlátozza, akkor számolnia kell azzal, hogy folyamatos jelenléte esetleg olyanra is bátorít, ami eredetileg nem állt szándékában.

Az elsőfokú bíróság ítélet, a jogi szakirodalomban mennyiségi és minőségi túllépésre való felelősség kérdését illetően részint tévesen értelmezi az általa is hivatkozott Legfelsőbb Bíróság egyedi határozatait, részint tévesen hivatkozik jelen ügyben a mennyiségi túllépésre. Az irányadó tényállás szerint azonban nincs szó mennyiségi túllépésről a tényállás alapján ugyanis egyértelmű következtetés vonható a fellebbezéssel érintett vádlottak szándékának korlátozottságára. Önmagában abból, hogy meghatározott ÁFA összeget tartalmazó fiktív számlát, számlákat állítottak ki, majd adták át I. r. vádlottnak ezen összecszerűségeen túlmutató szándékokra nem lehet következtetés vonni. Miután a számlákban szereplő összegek eleve behatárolták a részesek szándékát így felelősségük is csak ebben a szándékosságuk terjedelmében vizsgálható (Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.578/2011. BH.1998.1.).

Az elsőfokú bíróság által továbbá hivatkozott 3/2011. Büntető Jogegységi Határozatának ítéleti értelmezése ugyancsak téves, a folytatólágosság és üzletszerűséget érintően a részesi magatartások minősítésének kérdésében a hivatkozott határozat részint nem mond ellent a részesi szándék vizsgálatának - a bűnrészes a tettel szándékegységben jár el - részint a bűnsegédek közreműködésének a mértékére vagyis a bűncselekmény összecszerűségével való kapcsolatára nem vonatkoztatható.

Mindezek okán az ítélőtábla osztva az ügyészi és védelmi álláspontot az elsőfokú bíróság minősítését megváltoztatta és a tényállásban írt számlákon szereplő ÁFA nagysága alapján minősítette a bűnsegédek cselekményét, ugyanis az elsőfokú ítélet a rendelkezésre álló bizonyítási anyag alapján helyesen nem állapította meg, hogy a bűnsegédek egymás cselekvőségéről bármilyen tudomással bírtak volna.

Figyelemmel arra, hogy II. III. és IV. r. vádlott által átadott számlák felhasználása több bevallási időszakot érintett esetükben indokolt a folytatólagosság megállapításánál (3/2011. (X.14.) Büntető jogegységi határozat) V. r. vádlott esetében a másodfokú bíróság a folytatólagosságra való utalást ugyanakkor mellőzte, mert az egy bevallási időszakra vonatkozó számlák tekintetében a folytatólagosság törvényi feltételei nem állnak fenn.

Mindezek alapján a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében a pénzügyi bűncselekmény helyes minősítés a következő :

- II. r. vádlott bűnsegédként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (4) bekezdés] - 54.828.000 forint összeg erejéig -
- III. r. vádlott esetében bűnsegédként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés] - 21.314.000 forint erejéig,
- IV. r. vádlott esetében bűnsegédként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés] - 28.394.000 forint erejéig, V. r. vádlott bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés] - 8.391.000 forint erejéig -.

A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság teljes körűen feltárta és súlyuknak megfelelően értékelte. Helyesen alkalmazta a vádlottakkal szemben a Btk. 87. § (2) (3) bekezdés szerint a büntetés enyhítésére vonatkozó rendelkezést. A kiszabott szabadságvesztés büntetés arányos az elkövetett cselekmények tárgyi súlyával és a bűnösségi körülményekkel annak további enyhítése II. IV. és V. r. vádlottak tekintetében a minősítés megváltoztatása ellenére nem indokolt.

II.r. vádlott tekintetében súlyos megbetegedésre figyelemmel úgy határozott, hogy a büntetése fele része letöltését követően feltételes szabadságra bocsátható (1978. évi IV. törvény 47. § (3) bekezdés).

Az elsőfokú bíróság helyes állapította meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben és II. r. valamint IV. r. vádlott esetében indokoltan döntött a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztéséről.

A mellékbüntetések alkalmazása törvényes, tartamuk meghatározása ugyancsak indokolt, és a főbüntetéshez mérten arányos.

Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság akkor, amikor a pénzügyi bűncselekményt elkövető II. III. IV. és V. r. vádlottak tekintetében vagyonekobzást rendelt el. A Btk.77/B. § (1/a) értelmében vagyonekobzást kell elrendelni arra a vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett.

Az irányadó tényállás alapján nem lehet a bűnsegédek tekintetében vagyongyarapodást megállapítani márpedig abban az esetben ha a részes a bűncselekmény elkövetése kapcsán nem tett szert vagyonra az intézkedést kizárólag a tétlessel szemben kell alkalmazni (95/2011.B.K. vélemény). Ennek okán a másodfokú bíróság II. III. IV. és V. r. vádlott tekintetében a vagyonekobzásra vonatkozó rendelkezést mellőzte.

A törvényszék bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezése helytálló.

A fent írtakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 361. § -a szerint nyilvános ülésen eljárva a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben annak helyes indokainál fogva a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során kirendelt védői díjként felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (2) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. december hó 7. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kósa Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Fővárosi Törvényszék 2016. év január hó 8. napján kelt 7.B.1318/2013/52. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.126/2016/14. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerős és III.r. és IV.r. vádlottak esetében a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2016. december hó 7. napján

. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Bodócsné Papp Edina
bírószági ügyintéző